

## GÜVENLİ YÜKSEKTE ÇALIŞMA

Yüksekte yapılması gereken işin yükseğe çıkmadan yapıp yapılmayacağı ve yüksekte geçen sürenin kısaltılıp kısaltılmayacağı sorgulanmalıdır. (Mümkünse çalışma süresini kısaltmak için parçaları zeminde birleştirilebilir.)

İşe başlamadan önce gereken aletler temin edilmeli, uygun önlemler alınmalı, güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmalı, çalışanlara yeterli eğitim ve talimatlar verilmeli olmalıdır.



## DÜŞMEYE KARŞI ÖNLEMLER

Yüksekte yapılan çalışmalar için öncelikle, yükseğe çıkış ve yüksekten iniş sırasında düşme riski olan yerlerde uygun önlemler alınmalıdır. Önce toplu koruma önlemleri alınmalı daha sonra kişisel koruyucuların kullanılması düşünülmelidir. Düşmeye karşı önlemler, çalışma başlamadan önce planlanmalı, uygulama ve çalışma bitene kadar sürdürülmelidir.

Yüksekte yapılacak çalışmalarda hava koşulları da göz önüne alınmalı, buzlu, nemli ve rüzgarlı ortamların insan ve malzeme düşme riskini artırdığı unutulmamalıdır.

## YÜKSEKTEN DÜŞEN MALZEMELER

Düşen malzemeler ölümlere yol açabilir. Bu nedenle yüksekten aşağıya hiçbir malzeme atılmamalıdır.

1. Malzemelerin indirilmesi için vinçler kullanılmalıdır.
2. Malzemelerin düşebilecek yerlerde birikmesine izin verilmemelidir.
3. Yüksekte çalışmaların sürdürüldüğü kısmın altındaki ve çevresindeki tehlikeli alana girilmesi önlenmelidir.
4. Düşen malzemelerden oluşabilecek yaralanmaları önlemek için tedbirler alınmalıdır.
5. Eğer mümkünse büyük ve ağır malzemeleri yükseğe taşımaktan kaçınılmalıdır.
6. Özellikle rüzgarlı havalarda bütün malzemenin düzgün ve doğru şekilde depolandığından emin olunmalıdır



2

## ÇATI ÇEŞİTLERİ ve RİSKLERİ

### Düz çatılarda çalışanlar ;

- Çatının kenarından,
- Çalışmanın yapıldığı alanın kenarından,
- Boşluklardan, açıklıklardan veya kırılğan çatı aydınlatmalarından düşebilirler.

### Eğimli çatılarda çalışanlar;

- Saçaklardan,
- Çatıdan aşağıya kayarak saçak üzerinden,
- Çatının iç kısmından,
- Kenar korkuluklarından düşebilirler.



Eğimli çatıda çalışmak yerine hareketli platformlarda çalışmak daha güvenli olabilir. Hareketli çalışma platformları, kısa süreli çalışmalarda veya tehlikeli boşlukların oluşabileceği yıkım çalışmalarında elverişlidir.

### Endüstriyel amaçlı, geniş yayımlı bina çatılarında çalışanlar ;

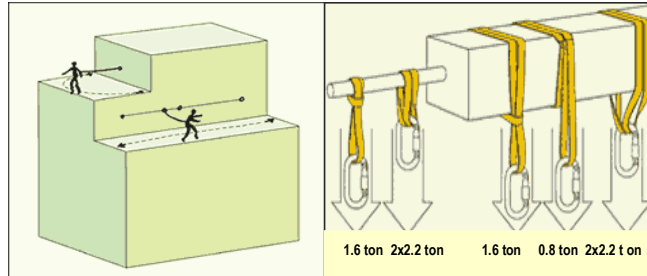
- Çatının kenarlarından,
- Çatıdaki boşluklardan,
- Dolgu panellerinden,
- İskeleden,
- Kırılğan çatı aydınlatmalarından düşebilirler.



### Kırılğan çatılar;

Bir kişinin ağırlığını veya herhangi bir yükü güvenli taşıyamayan malzeme kırılğan malzemedir. Bu nedenle bu tür çatılar güvenli çalışma alanları değildir ve gerekli önlemler alınmadan çalışılmamalıdır.

**BAZI MADDELER (asbestli çimento, fiberglas, plastik vb.) GENELLİKLE YAŞLANDIKÇA KIRILGANLAŞIR VEYA ÇELİK LEVHALAR PASLANARAK DAYANIKLIKLARINI YİTİREBİLİR. AYRICA ÇATILAR GÖZLE TAM GÖRÜLMİYEN KIRILGAN KISIMLAR İHTİVA EDEBİLİR.**



3

## YÜKSEKTE ÇALIŞMALARINI İÇİN ÖNLEMLER

- Yüksekte çalışma veya bulunma gerekliliğini azaltmak için;
- Yükleme bölmeleri kullanılmalıdır.
  - Uygun nitelikli levhanın, doğru yere doğru zamanda getirilmesi ve düzenlenmesi sağlanmalıdır.
  - Çalışılan pozisyonlara uygun olarak, erişim noktaları düzenlenmelidir.
  - Düşmeyi önleyici ekipmana güvenmek yerine, güvenli çalışma yerleri sağlanarak düşme riski azaltılmalıdır.



## YÜKSEKTE ÇALIŞMALARDA TADİLAT ve BENZERİ ÇALIŞMALAR

Yüksekteki çalışmaların yüksek risk içerdiği dikkate alınarak, uygun risk değerlendirmesi ve yeterli planlama yapıp önlemler alınmadan başlanılmamalıdır.

Çatıların onarılması, yenilenmesi veya sökülmesi planlanırken; malzemenin çatıdan nasıl kaldırılacağı, nasıl depolanacağı gibi hususlar dikkate alınmalıdır. Çatıların kapatılması, döşeme gibi işler sırasında da çalışanların düşmesini önleyici güvenlik önlemleri alınmalıdır.

Çatıda çalışacak kişilerin yeterli bilgiye, deneyime ve yeteneğe sahip olmaları gerekir.

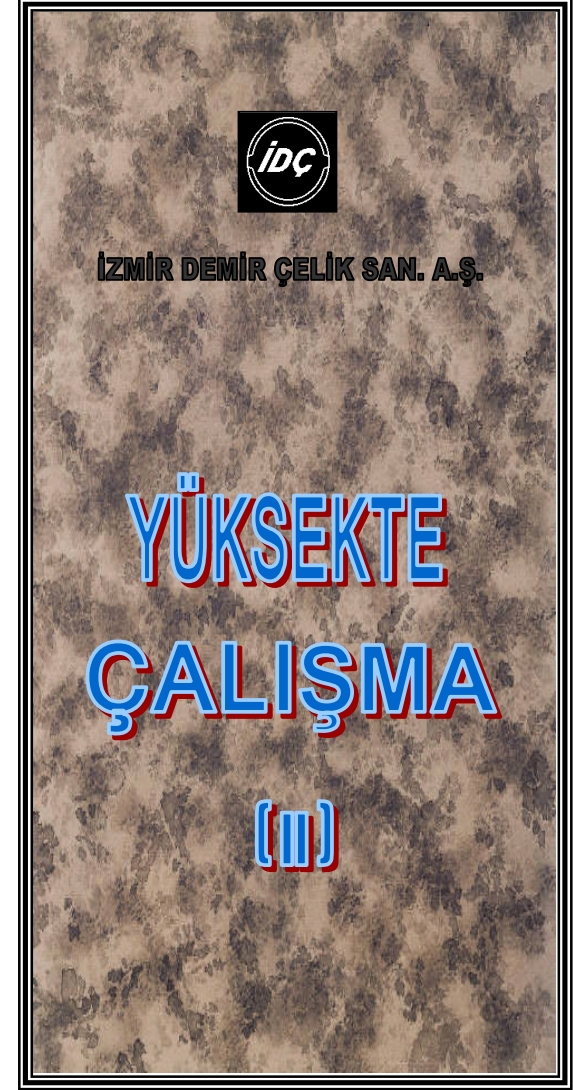


4

## YÜKSEKTE ÇALIŞMA GENEL TALİMATI

- 1- Yüksekliği tabandan 3 metreden daha fazla olan ve düşme veya kayma tehlikesi bulunan yerlerde çalışanlara emniyet kemeri verilecek ve işçiler de bu kemeri kullanacaklardır.
- 2- Döşeme kenarları en azından,uyarı niteliğinde kırmızı beyaz renkli şerit bant ile sarılmalıdır.
- 3- Yük taşıyan iskelelerde alet ve malzemenin düşerek kazaya sebep olmasını önlemek için döşeme dış kısmına 15 cm yüksekliğinde bir etek tahtası konacaktır.
- 4- Çelik borulu iskeleler sağa ve sola sallanmayacak şekilde yeteri kadar çapraz borularla takviye edilecek ve binadan ayrılmayacak şekilde tespit olunacaktır.
- 5- Çelik borulu iskelelerdeki platformlarda kullanılacak kalas veya diğer ahşap kısımların özellikleri ile kullanılacak çaprazlar, korkuluklar ve benzeri kısımlardaki aralıklar aranan özelliklere uygun ve sağlam olacak.
- 6- Boru ve madeni iskeleler statik elektriğe karşı uygun şekilde topraklanacaktır.Bu koşullar sağlanmadan iskele üzerine çıkılmayacaktır.
- 7- Alçak, yüksek seviyede olan hareketli veya sabit çalışma yerleri :
  - a. Çalışan işçi sayısı,
  - b. Üzerlerinde bulabilecekleri maksimum ağırlık ve bu ağırlığın dağılımı,
  - c. Maruz kalabilecekleri dış etkiler, göz önüne alınarak sağlamlık ve dayanıklılıkta olacaktır.
- 8- Yüksekte çalışmalar ancak uygun ekipmanlarla veya korkuluklar, platformlar, güvenlik ağı gibi toplu koruma araçları kullanılarak yapılacaktır.
- 9- Çalışma platformları, geçitler ve iskele platformları kişileri düşmekten ve cisimlerden koruyacak şekilde yapılacaktır.
- 10- Merdivenler yeterli sağlamlıkta olacak ve uygun şekilde bakım ve muhafazası sağlanacaktır. Bunlar uygun yerlerde ve amaçlarına uygun olarak doğru bir şekilde kullanılacaktır.
- 11- Seyyar iskeleler kendiliğinden hareket etmemesi için gerekli önlemler alınacaktır.
- 12- Kaldırma ekipmanı ve aksesuarları belirlenen amacı dışında kullanılmayacaktır.
- 13- İşçilerin çatı üzerinde veya kenarında, kırılğan malzemeden yapılmış herhangi bir yüzey üzerinde çalışmak zorunda olduğu hallerde; kırılğan maddeden yapılmış yüzeyde dalgınlıkla yürümelerini veya yer düşmelerini önleyecek önlemler alınacaktır.
- 14- Çatı eğimlerinin 45 dereceyi aştığı durumlarda, çatı, kaymayı önleyici çatı el merdiven ya da iskele platformu gibi bir destek sistemi olmaksızın çalışmaya uygun değildir. Gerekli tedbirler alınmadan kesinlikle çatı üzerine çıkılmayacaktır.

- 15- İskele çalışmalarında emniyetli çalışma sistemleri olmalıdır. Böyle bir sistem yoksa iskele çalışanları paraşüt tipi emniyet kemeri kullanmalıdır.
- 16- İskele üzerinde tüm emniyet tedbirleri alınsa bile işçiler yalnız başlarına çalışmamalıdır. Tüm vücut korumaları ile asılı kalmış işçiler mümkün olduğunca çabuk kurtarılmalıdır.
- 17- Yükseltmeli çalışma platformu ters dönme ihtimaline karşı tüm vücut korumaları kullanılmalıdır.
- 18- Her bir vinçte bir tel halatla asılı tutulan sallanır platformda çalışmakta olan herkes bağımsız bir emniyet halatına bağlı birer emniyet kemeri giymelidir.
- 19- Akım taşıyan enerji nakil hatlarının yakınında asma gerçekleştirilen bitki örtüsü denetim çalışmalarına yönelik personel elektrik emniyeti için budama ve kesme görevleri çalışmaya başlamadan evvel daima dikkatli bir şekilde değerlendirilmeli ve yer ekipleri yukarıda çalışmakta olan personelin elektrik kabloları yüzünden karşı karşıya kalabileceği olası tehlikelere karşı her an tetikte olmalıdır.
- 20- Eğitimsiz personel asla enerji hatlarının yukarısında çalışmamalı ya da aşağı sallanabilecek düşebilecek ya da akım taşıyan enerji hatları ile temas edebilecek dalları kesmemelidir.
- 21- Üzerinde akım taşıyan elektrik kablolarının yakınında yüksek ağaca çıkmak için asla metal el merdivenleri kullanılmamalıdır.
- 22- El merdivenleri alana girmek ya da alandan çıkmak amacıyla ve / veya ve platform olarak kullanılmamalıdır.
- 23- **DÜŞMELERE KARŞI KULLANILAN DONANIMLARI TAM VE EKSİKSİZ OLARAK BİLİN VE UYGUN ZAMANDA UYGUN EKİPMANI KULLANIN.**
- 24- **KORUYUCU BARETLERİNİZİ YÜKSEKTE ÇALIŞIRKEN MUTLAKA GİYİNİZ. YAPTIĞINIZ İŞE UYGUN SAĞLAMLIKTA ve RAHAT KULLANIMI OLAN BARETLERİ TERCİH EDİN. BARETLERİNİZİN BAŞINIZDAN DÜŞMEMESİ İÇİN BOYUNA SABİTLEME İP KORUYUCULARINI TAKIN.**
- 25- **KAYMAYI ÖNLEYİCİ ÖNLEYİCİ ve DELİNMEYE DAYANIKLI AYAKKABILARINIZI ÇALIŞMA ALANLARINDA MUTLAKA GİYİN.**
26. **EMNİYET KEMERLERİNİZİ YÜKSEKTE YAPTIĞINIZ ÇALIŞMALARDA MUTLAK GİYİN.**



Yardımcı Tesisler ve Teknik  
Emniyet Müdürlüğü  
İ.S.G. Bülten No : 11